

Toelichting

bestemmingsplan “Damwâld - Achterwei 21a”

Planstatus: ontwerp

Datum: 2023-12-12

Plan identificatie: NL.IMRO.1891.BpDwAchterwei21a-ON01

Auteur: Jouke Dantuma Advies

Inhoudsopgave

1 Inleiding	6
1.1 Algemeen.....	7
1.2 Ligging.....	8
1.3 Vigerende bestemmingsplan.....	9
1.4 Opzet van de toelichting	10
2 Planbeschrijving.....	11
2.1 Huidige situatie.....	12
2.2 Toekomstige situatie	14
2.3 Ruimtelijke kwaliteit.....	15
3 Beleid.....	17
3.1 Rijksbeleid.....	18
3.2 Provinciaal beleid	19
3.3 Gemeentelijk beleid	21
4 Milieuaspecten	23
4.1 Milieuzonering.....	24
4.2 Cultuurhistorie.....	26
4.3 Archeologie.....	27
4.4 Ecologie	29
4.5 Geluid	32
4.6 Externe veiligheid	33
4.7 Luchtkwaliteit	35
4.8 Bodem	36
4.9 Waterhuishouding / watertoets.....	37
5 Toelichting op de regels	39
5.1 Inleiding	40
5.2 Nadere toelichting op de regels	41

6 Uitvoerbaarheid	42
6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	43
6.2 Economische uitvoerbaarheid.....	44

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Initiatiefnemer heeft een informatie verzoek bij de gemeente Dantumadiel ingediend voor het splitsen van het bestaande woonperceel aan de Achterwei 21 te Damwâld. Op het westelijk deel van het woonperceel wil de initiatienemer een nieuwe woning laten bouwen.

Op grond van de bouw- en gebruiksvoorschriften van het van toepassing zijnde bestemmingsplan 'Damwâld' is de bouw van een woning op de projectlocatie niet toegestaan. De betreffende gronden hebben de bestemming 'Wonen', maar een bouwvlak voor een woning ontbreekt.

De gemeente staat in beginsel positief tegenover dit initiatief. Omdat het planvoornemen echter niet past binnen de vigerende bestemming 'Wonen', is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. In deze toelichting wordt het beoogde plan omschreven. Ook vindt een toetsing plaats aan het relevante ruimtelijke beleid en aan de wet- en regelgeving op het gebied van de milieu- en omgevingsaspecten.

1.2 Ligging

Het plangebied ligt aan de Achterwei in Damwâld. Het wordt aan de noordzijde begrensd door de woning Achterwei 44. Aan de zuidzijde wordt het plangebied door een perceel grasland. Ten westen bevindt zich de woning Achterwei 23 en ten oosten van de nieuwe woning ligt de woning Achterwei 21. In figuur 1 is het plangebied rood omcirkeld.

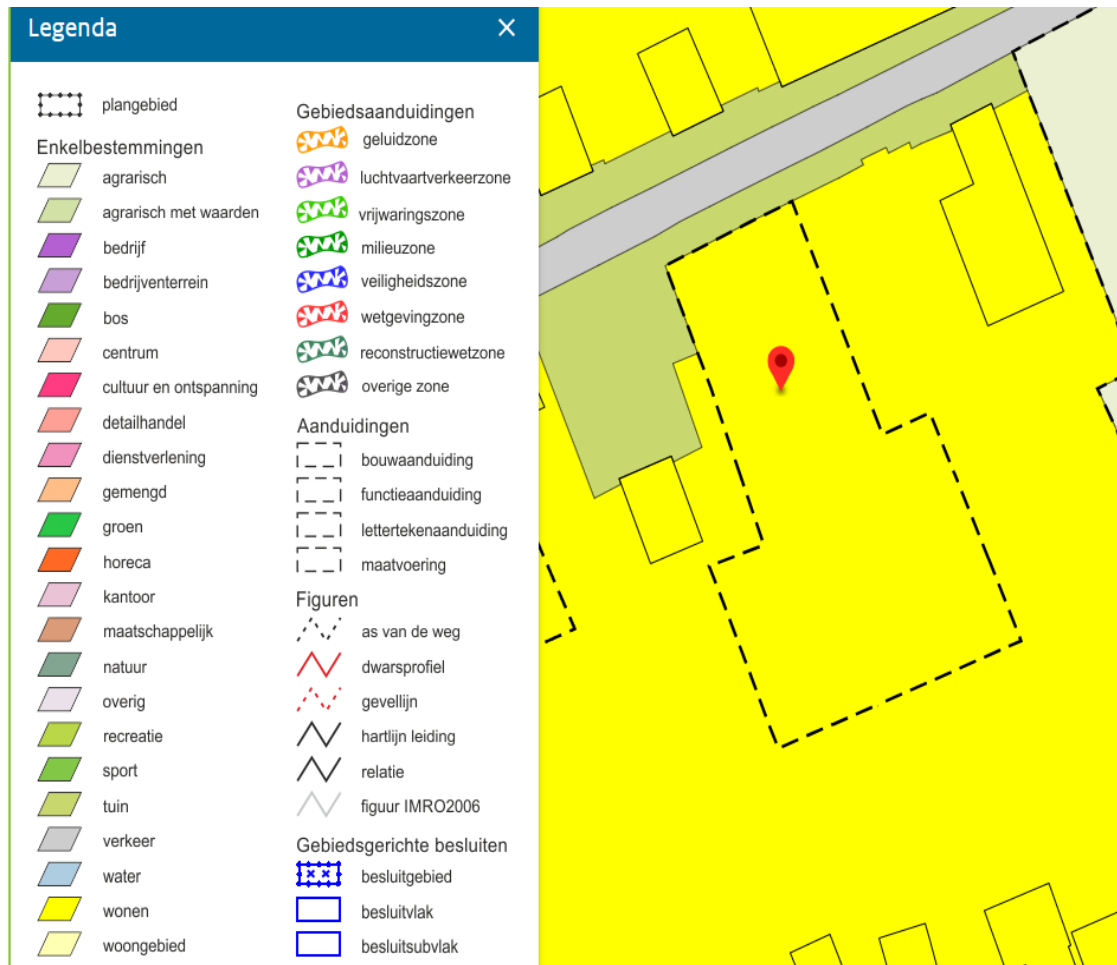

Figuur 1. De ligging van het plangebied (bron: Google Earth).

1.3 Vigerende bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het 'Bestemmingsplan Damwâld', vastgesteld op 4 juli 2022 door de gemeenteraad. Het plangebied heeft hierin de enkelbestemming 'Wonen'. Een hoofdgebouw (woning) mag alleen worden gebouwd binnen een bouwvlak. Op het onderhavige perceel ontbreekt echter een bouwvlak. De realisatie van een nieuwe woning is op grond van het geldende bestemmingsplan dan ook niet mogelijk. Daarnaast kent het plangebied de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch vorm van agrarisch - grasland'

In figuur 2 is een fragment van het bestemmingsplan afgebeeld.

Figuur 2: Uitsnede van het geldende bestemmingsplan (bron: gemeente Dantumadiel).

1.4 Opzet van de toelichting

In het volgende hoofdstuk van deze toelichting wordt een beschrijving van het plan gegeven. Daarna volgt in hoofdstuk 3 de beleidskaders die relevant zijn voor het plan. Er wordt ingegaan op het landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid. Vervolgens volgt in hoofdstuk 4 een toetsing aan de milieuaspecten. In hoofdstuk 5 volgt een toelichting op de werking van het bestemmingsplan en de daarin opgenomen regelingen. Het laatste hoofdstuk gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

In het eerste millennium concentreerde de bewoning zich in deze regio voornamelijk op terpen. Ten noorden van het voormalige dorp Akkerwoude bevonden zich ook een aantal terpen. Vanuit deze terpen begon in de 9^e/10^e eeuw de start van de grote ontginningen. Dit gebeurde door het graven van lange sloten in het moerasachtig gebied, die haaks stonden op een ontginningsas (de Achterwei). De afwatering vond plaats via de Dokkumer Ee, die rechtstreeks in verbinding stond met de Lauwerszee.

Het plangebied maakt als erf (moestuin en gras) onderdeel uit van de woonboerderij Achterwei 21. Een beukenhaag vormt de afscheiding met de inrit die deze woonboerderij ontsluit. Aan de wegzijde markeert een eenvoudige afrastering de grens met het openbaar toegankelijk gebied. Een groot aantal berken, aangevuld met enkele elzen bevinden zich op de zuidkant van het plangebied. Een groene buffer bestaande uit laaggroeiende beplanting en een prachtige Es vormt de grens met het perceel Achterwei 23. De huidige situatie is weergegeven in de figuren 3 en 4.

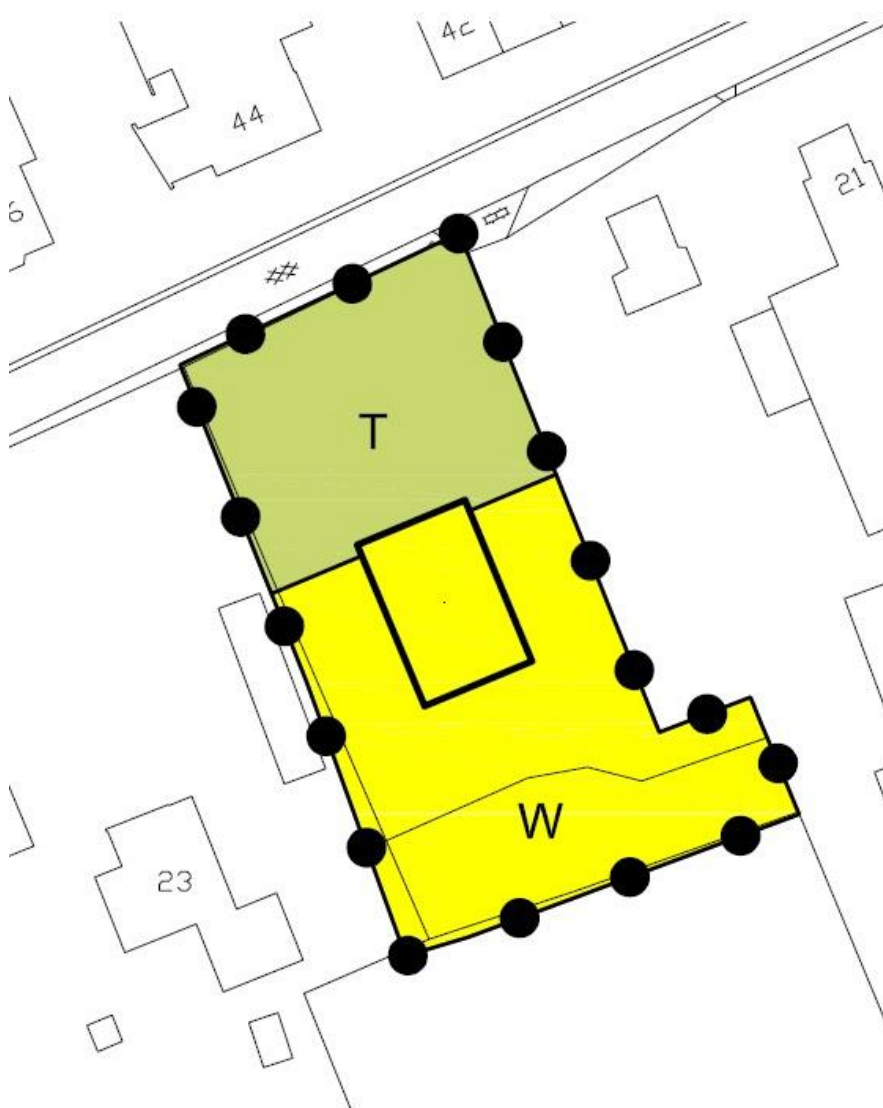
Figuur 3.

Figuur 4.

2.2 Toekomstige situatie

Initiatiefnemer is voornemens om een vrijstaande woning te realiseren. De woning zal worden gesitueerd midden op een perceel tussen de woningen Achterwei 21 en 23 te Damwâld. De woning wordt rechtstreeks ontsloten middels een inrit op de Achterwei. Met de bouw van deze nieuwe woning wordt het historisch bebouwingslint aan de Achterwei versterkt. Het bouwvlak wordt op een afstand van 21 meter van de weg geprojecteerd. De breedte van het bouwperceel bedraagt 25 meter. Het bouwvlak, waarbinnen het hoofdgebouw moet worden gebouwd, zal in het midden van het bouwperceel worden gesitueerd. Dit bouwvlak is 10 meter breed en 15 meter diep. Het resterende deel van het bestemmingsvlak zal als erf worden ingericht. De kavel heeft een oppervlakte van ongeveer 1500 m² en biedt daarmee voldoende mogelijkheid voor een passende woonsituatie. Op het geel gearceerde deel uit figuur 5 mag ook ondergeschikte bebouwing worden gebouwd. Het voorerf, groen gearceerd, zal als tuin worden ingericht.

Figuur 5. Toekomstige situatie (bron: Hamersma bouwkundig teken- en adviesbureau).

2.3 Ruimtelijke kwaliteit

Het plangebied ligt in de Noordelijke Wouden. Dit kenmerkende coulisselandschap ligt globaal tussen Leeuwarden, Dokkum en Drachten. Het is aangewezen als een Nationaal Landschap. Voor het gebied zijn een aantal kernkwaliteiten bepaald, die de provincie van provinciaal belang acht. In eerste plaats is de kleinschaligheid van het gebied van belang, met hoge dichtheid aan opstreckende percelen die richting geven aan het landschap met grensbeplanting van houtwallen en elzensingels. Daarin ligt een dicht netwerk van kleinschalige infrastructuur, verspreide bebouwing of dun bebouwde linten.

In de omgeving van het plan is het behoud en versterken van het besloten landschap van noord-zuid gerichte elzensingels van belang. Het perceel heeft van oorsprong een opstreckende verkaveling met een grootschalige regelmaat. Het is een verkaveling die kenmerkend is voor dit gebied en kenmerkt zich door een dominante lengterichting in de percelering.

De locatie betreft een perceel grond in een gebied waar wonen de primaire functie is. Van belang is dat de nieuwe woning op een verantwoorde wijze wordt ingepast in de landschappelijke en stedenbouwkundige structuur van de wijk.

De stedenbouwkundige structuur wordt gekenmerkt door vrijstaande woningen van een bouwlaag met kap. Om enige ordening in de bebouwing te krijgen zal de nieuwe voorgevelrooilijn van de nieuw te bouwen woning tussen de voorgevelrooilijnen van de beide belendende woningen komen te liggen. De nokrichting van deze nieuwe woning is in de lengterichting van het perceel. Hierdoor is de kap haaks op de weg. Dit sluit aan bij de belendende woningen Achterwei 21 en 23.

Het inrichten van singels in een woudenlandschap kan een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming van de natuur en het vergroten van de biodiversiteit, terwijl het ook andere voordelen biedt, zoals het bevorderen van natuurlijke processen en het versterken van de ecologische veerkracht van het landschap.

De aanwezige beukenhaag aan de oostzijde kan, tot aan de bebouwing, behouden blijven. Aan de achterzijde van de nieuw te bouwen woning gaat de beukenhaag over in een nieuwe singel. Het omzetten van een beukenhaag in een singel vereist planning en zorgvuldige uitvoering, maar het kan een waardevolle bijdrage leveren aan het behoud en de verbetering van het woudenlandschap. Het zal ook bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit en het creëren van een aantrekkelijke habitat voor wilde dieren. De structuur van de singel zorgt voor beschutting maar door de verschillende hoogtes in de beplanting ook voor ruimte van verschillende habitats. Soorten in deze singel kunnen zijn: zwarte els, vlier, wilg, lijsterbes of meidoorn.

De eenvoudige afrastering aan de wegzijde wordt vervangen door een beukenhaag en sluit hierbij aan bij de beplanting zoals dat ook bij omliggende percelen het geval is. Aan de westzijde aangrenzend aan het perceel Achterwei 23 wordt de afscheiding gedragen door een grote es. Deze hoge structuur wordt behouden. Dit betekent dat struiken in de buurt van de wortels van deze boom moeten blijven staan om geen schade aan te brengen aan het wortel gestel van de Es. De kans bestaat dat deze hierdoor verzwakt en gevoelig wordt voor de essentaksterfte. Door de verscheidenheid aan beplanting kan aan deze zijde gekozen

worden voor een gemengde haag. Deze kan op een aantal plaatsen worden verdicht door de keuze van inheemse beplanting (meidoorn, hulst, wilg).

Met het behoud maar tevens toevoeging van inheemse soorten wordt de groenstructuur van het Woudenlandschap versterkt en wordt er zorg gedragen voor privacy om de bestaande erven en het nieuw in te vullen erf.

De toevoeging van de kavel rond het bebouwingslint aan de Achterwei doet geen afbreuk af aan de stedenbouwkundige kwaliteiten. De kavel leidt daarmee tot een landschappelijk aanvaardbare verdichting. Dit is conform het doel van een zorgvuldig ruimtegebruik waardoor een goede afstemming wordt bewerkstelligd met het provinciale beleid.

Het nieuwe woonperceel wordt aan de oostzijde ontsloten middels een nieuwe inrit. Parkeren kan plaatsvinden op eigen erf. De parkeerbehoefte is bepaald op basis van de parkeerkentallen zoals opgenomen in de CROW-publicatie 317. De behoefte is op basis hiervan bepaald op 1,9 tot 2,7 parkeerplaatsen per woning. Het perceel is groot genoeg om in deze behoefte te voorzien. Het plan is voorzien van drie parkeerplekken. In de regels van dit bestemmingsplan is een bepaling opgenomen waarmee gewaarborgd is dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid.

Figuur 6. Inrichtingsschets (bron: Bouwkundig Bureau Bosgraaf).

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is op 11 september 2020 door de Minister vastgesteld. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energiestrategie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De NOVI ziet op de inrichting en de kwaliteiten van Nederland en heeft daardoor een hoog abstractieniveau. De NOVI bevat geen concreet beleid voor de voorgenomen herontwikkelingslocatie.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Bro (artikel 3.1.6) is geregeld dat een toelichting bij een ruimtelijk plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voorzien in duurzame verstedelijking. De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maakt, moet een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling bevatten. Indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, moet er tevens gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In de woonvisie Dantumadiel heeft de gemeente haar beleid op het gebied van wonen vastgelegd voor de periode tot 2025. In de woonvisie wordt ingezet op de drie grote kernen: Damwâld, Feanwâlden en De Westereen (zie ook [toelichting paragraaf 3.3.1](#)). Het plan ligt in lijn met deze visie voor het aantrekkelijk houden van Damwâld. Bovendien wordt ingezet op inbreiding boven uitbreiding in binnenstedelijk gebied. Dit sluit ook aan op het principe van duurzame verstedelijking.

Op basis van vaste jurisprudentie geldt dat het toevoegen van maximaal 11 woningen niet kan worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in het Bro. In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing, aangezien sprake is van een toevoeging van maar één woning. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het beleid van de Rijksoverheid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Verordening Romte 2014

Per 1 augustus 2014 is de Verordening Romte Fryslân 2014 (hierna: de verordening) in werking getreden. In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de verordening is het bestaand stedelijk gebied aangeduid. Het plangebied van dit bestemmingsplan ligt binnen de grenzen hiervan. Een plan kan hier stedelijke functies, waaronder wonen, mogelijk maken.

Op grond van de verordening kunnen nieuwe bestemmingsplannen mogelijkheden voor woningbouw bevatten indien de aantallen en de kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een woonplan, dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft (artikel 3.1.1. lid 1 van de verordening).

De verordening biedt in artikel 3.1.2 echter een algemene afwijkbepaling voor een woningbouwproject dat niet past in een woonplan. Uit de toelichting van dit artikel volgt, dat deze afwijkbepaling ook van toepassing is indien een (actueel) woonplan ontbreekt, zoals hier vanwege het ontbreken van provinciale instemming het geval.

Uitgangspunt bij deze algemene afwijkbepaling is dat geen inbreuk wordt gemaakt op de regionale woningbouwprogramma's en op de kernenstructuur, dat wil zeggen dat aantallen en kwaliteit van de woningbouw dienen aan te sluiten bij de aard en schaal van de kern. Dit laatste betekent onder andere dat een overige kern niet de regionale behoefte van een regionaal centrum en niet de (boven)regionale behoefte en taakstelling van een stedelijk centrum kan opvangen. Het plan maakt geen voorzieningen voor een bovenlokaal, regionaal of bovenregionaal verzorgingsgebied mogelijk.

De ontwikkeling van het plangebied moet passen in het geheel van de regionale woningbouwafspraken tussen de regio Noordoost Fryslân en de provincie Fryslân. In mei 2020 zijn de regio en de provincie gekomen tot nieuwe regionale woningbouwafspraken. Dit is in de vorm van een experiment tot en met 2025 waarbij er meer regie en verantwoordelijkheid ligt bij de regio. De kern van de afspraak en het experiment is balans in de woningmarkt.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met de regels uit de Verordening Romte 2014.

3.2.2 Omgevingsvisie de romte diele 2020

In 2022 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. De omgevingswet zal veel bestaande wetten op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu vervangen. Door de Provinsje Fryslân wordt hierop geanticipeerd door in een Omgevingsvisie Fryslân al het provinciale beleid voor de fysieke leefruimte te bundelen. Het gaat daarbij om de hoofdlijnen voor de ruimtelijke inrichting van Fryslân, provinciale waterhuishouding, infrastructuur, natuur, landschap en milieu. Diverse beleidsdocumenten zullen in de omgevingsvisie opgaan, te weten vorengenoemd Streekplan Fryslân 2007 en het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan, alsmede het Provinciaal Waterhuishoudingsplan en Frysk Miljeuplan.

In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Daarnaast wil de provincie extra inzetten op vier urgente, integrale opgaven:

- Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden;
- Energietransitie met kracht voortzetten;
- Fryslân klimaatadaptief inrichten;
- Versterken biodiversiteit.

De ontwikkeling van het plangebied sluit aan de integrale opgave die er zijn in Fryslân. Met de ontwikkeling wordt binnen de bestaande woonwijk een onbebouwd stuk grond ingericht voor een woning. Bij de inrichting van het perceel wordt rekening gehouden met klimaatadaptieve maatregelen en waar mogelijk behoud van de aanwezige beplanting ter plaatse, dit wordt opgenomen in het stedenbouwkundig kader. Het voorgenomen plan draagt bij aan het vitaal en leefbaar houden van Fryslân, aangezien in het stedenbouwkundig ontwerp rekening wordt gehouden met deze beleidsuitgangspunten. De beoogde ontwikkeling sluit daarmee aan op de Omgevingsvisie de romte diele.

3.2.3 Factsheet Friese bevolkingsprognose 2020

Volgens het Factsheet Friese bevolkingsprognose 2020 geldt in Fryslân de algemene trend dat er sprake is van een lichte stijging van het aantal huishoudens in de komende 15 jaar en daarna stabilisatie. De groei van het aantal huishoudens komt ten dele door gemiddeld kleinere huishoudens, dit is in lijn met huishoudensprognose 2050 van het CBS. In Damwâld is de laatste jaren weinig gebouwd, waardoor de doorstroming stagneert. De vraag naar woningen koopwoningen is groter dan het actuele aanbod.

3.2.4 Ontgrondingenverordening

Voor het verbreden van een watergang en de aanleg van een nieuwe watergang zullen gronden moeten worden afgevoerd. Hierop is de Ontgrondingenverordening Friesland van toepassing is. Er geldt een vrijstelling voor ontgrondingen, mits niet meer dan 10.000 m³ aan gronden wordt afgevoerd en de diepte van de ontgroning niet meer dan 2 meter bedraagt. De Ontgrondingenverordening Friesland geldt hier niet omdat niet meer dan 10.000 m³ aan grond wordt afgevoerd en de ontgroning niet dieper gaat dan 2 meter.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Woonvisie 2020 - 2025

Door de gemeenteraad van Dantumadiel is de woonvisie 2020-2025 op 26 januari 2021 vastgesteld. De woonvisie vormt de basis voor het woonbeleid van de gemeente. In de visie wordt uitgelegd waar de gemeente in 2025 op het gebied van wonen wil staan. De woonvisie gaat niet alleen over nieuwbouwwoningen, maar ook over toegankelijkheid, natuur, duurzaamheid en voorzieningen. In de visie staan 7 speerpunten uitgewerkt:

1. Toekomst geven aan bestaande woningen en buurten;
2. Nieuwbouw in stad, dorpen en wijken, omgang met groei en krimp;
3. Ontwikkeling van de sociale huurvoorraad: betaalbaar, beschikbaar en met kwaliteit;
4. Wonen en zorg in dorpen en wijken;
5. Energietransitie en verduurzaming;
6. Leefbare dorpen: sociaal en veilig, met bereikbare voorzieningen;
7. Samenwerking gemeente, belanghebbenden en bewoners.

De woonvisie legt op hoofdlijnen vast wat de basis is voor preciezere plannen en afspraken. De hoofdlijnen werkt de gemeente uit in een woonagenda op basis waarvan de gemeente in gesprek gaat met de Mienskip en met partners.

De gemeente vindt het belangrijk dat er voldoende woningen worden gebouwd, om te voorzien in de huidige behoefte. In Damwâld is een aanzienlijke vraagdruk op de woningmarkt. In alle woonkernen moet altijd ruimte zijn voor nieuwbouw: op maat, passend bij de schaal en behoefte in het dorp. Dit bevordert de doorstroming. Om ervoor te zorgen dat initiatieven aansluiten bij de behoefte en de ambities van de gemeente wordt gewerkt aan een afwegingskader. Aan de hand van dit afwegingskader wordt gekeken in hoeverre nieuwe plannen aantoonbaar inspelen op de kwalitatieve woningbehoefte en of zij bijdragen aan andere kwalitatieve ambities, zoals langer zelfstandig wonen, verduurzamen of het oplossen van een ruimtelijk knelpunt (bijvoorbeeld transformatie van leegstaand vastgoed).

Het beoogde initiatief draagt bij aan het verduurzamen van de woningbouwvoorraad. De nieuwe woning zal van duurzame aard zijn. In het dorp is daarnaast een behoefte aan vrijstaande woningen.

Woningbouw Damwâld

Damwâld is een voorzieningenkern met veel dagelijkse voorzieningen. Het dorp heeft een verzorgende functie voor de woon- en basisdorpen eromheen. De krapte op de woningmarkt is toegenomen. Er is volgens de meest recente woningmarktanalyse van KAW vraag naar extra woningen. Het zwaartepunt moet liggen op de koop- en sociale huursector. Naar verwachting blijft het aantal huishoudens ook na 2030 nog groeien.

Er is vooral behoefte aan tweekappers, vrijstaande woningen en patio's / bungalows in de koopsector, en in mindere mate aan rij-koopwoningen en koopappartementen. Bij de vraag naar rijwoningen gaat het óók om behoefte aan meer kwaliteit (minder vroeg-naoorlogs, meer nieuw en duurzaam) en betere betaalbaarheid voor o.a. starters.

Conclusie

Gelet op de woningbouwbehoefte in de gemeente Dantumadiel en specifiek de vraag naar extra woningbouw in Damwâld, past het voornemen van de realisatie van zes woningen goed binnen de woonvisie.

3.3.2 Welstandsnota Dantumadiel (herziening 2016)

Het welstandsbeleid van de gemeente Dantumadiel is vastgelegd in de Welstandsnota. Het plangebied is gelegen in een welstandsvrij gebied (zie figuur 7). Hier vindt geen welstandstoets plaats. Algemeen uitgangspunt is dat de nieuwe woning moet passen binnen het ter plaatse aanwezige bebouwingsbeeld, in het stedenbouwkundig kader wordt rekening gehouden met dit uitgangspunt.

Figuur 7. Uitsnede welstandsbeleidskaart (bron: gemeente Dantumadiel).

4 Omgevingsaspecten

4.1 Milieuzonering

4.1.1 Bedrijven en milieuzonering

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dienen in het kader van een goede ruimtelijke ordening alle aspecten en belangen betrokken te worden en zorgvuldig te worden afgewogen. Bij milieuzonering gaat het om de belangenafweging van milieubelastende en milieugevoelige functies. Uitgangspunt hierbij is dat enerzijds ter plaatse van de nieuwe gevoelige functies sprake dient te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Anderzijds dienen de bestaande bedrijven hun huidige activiteiten binnen de bestaande milieuregelgeving en planologie voor te kunnen zetten en niet te worden beperkt.

Ruimtelijke ordening

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de ruimtelijk-functionele afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en hindergevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden aangetoond dat een planvoornemen buiten de invloedssfeer van eventuele hinderlijke activiteiten in de omgeving valt en daarnaast geen belemmeringen oplevert voor nabijgelegen functies.

Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten (betreffende geluid, geur, stof en gevaar) redelijkerwijs kan worden uitgesloten. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

In de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering worden twee omgevingstypen onderscheiden. Bij het omgevingstype 'rustige woonwijk of rustig buitengebied' wordt functiescheiding nagestreefd. Hiertoe worden minimale richtafstanden gehanteerd, waarbij een bepaalde bij een bedrijf of voorziening behorende milieucategorie een zoneringsafstand ten opzichte van hindergevoelige functies inhoudt. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied' is sprake van functiemenging. In tegenstelling tot rustige woongebieden zijn in dergelijke levendige gebieden milieubelastende activiteiten op kortere afstand van woningen mogelijk. Hiertoe mogen de aangegeven minimale richtafstanden met één afstandsstap worden verkleind (de afstandsstap van 100 mag naar 50 meter, van 30 naar 10 en van 10 naar 0).

Op het perceel wordt een nieuwe milieugevoelige functie toegevoegd. Het betreft een woning. Het meest nabijgelegen bedrijf is een bedrijf dat goederen opslaat en is gevestigd aan de Achterwei 50. Dit bedrijf is een categorie 2.0 bedrijf (SBI-2008: 01.4). Op basis van de VNG-brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' moet een afstand in acht worden genomen van 30 meter. Deze afstand heeft betrekking op het milieuaspect geluid.

De richtafstanden volgens deze brochure gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is. Deze afstand bedraagt m.b.t. het bedrijf aan de Achterwei 50 in Damwâld 50 meter. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden.

Activiteitenbesluit

Naast de constatering dat uit berekeningen is gebleken dat aan de grenswaarden uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering kan worden voldaan, kan worden gesteld dat de grenswaarden in het Activiteitenbesluit milieubeheer niet hoger zijn dan uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering. Als de grenswaarden uit de VNG-normering niet worden overschreden dan wordt ook automatisch aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit milieubeheer voldaan. Het bedrijf aan de Achterwei 50 zal door dit bestemmingsplan dan ook niet negatief worden beïnvloed.

Conclusie

Het plan is uitvoerbaar en voldoet aan de gestelde afstandseisen tot derden.

4.1.2 Besluit milieueffectrapportage

Bij het doorlopen van een ruimtelijke procedure moet rekening worden gehouden met mogelijke verplichtingen op grond van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.).

Als sprake is van een activiteit zoals genoemd in kolom 1 van de C-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) dient het bevoegd gezag de uitgebreide m.e.r.-procedure te doorlopen. Als sprake is van een activiteit in kolom 1 van de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) dient het bevoegd gezag te toetsen of er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden.

Op voorliggende bestemmingsplan is categorie D11.2 uit de D-lijst van het Besluit m.e.r., van toepassing, te weten: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject'. Hierbij gelden drempelwaarden. Qua oppervlakte ligt de drempelwaarde op 100 hectare. Ten aanzien van woningen ligt de drempelwaarde op een aaneengesloten gebied met 2.000 of meer woningen.

Met dit project wordt één woning binnen de bestaande stedelijke structuur mogelijk gemaakt. Er hoeven geen andere ontwikkelingen plaats te vinden, zoals de aanleg van nieuwe infrastructuur. Daarnaast is slechts sprake van een perceelsgebonden ontwikkeling die geen relatie heeft met andere percelen of andere functies in de omgeving, waarbij geen sprake is van een complex project, waar meerdere woningen, winkels of bedrijven worden gevestigd dan wel op stedelijke voorzieningen die een betekenis hebben voor het dorp. Op basis hiervan kan het project niet als stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r. worden aangemerkt. Een m.e.r.-beoordeling is niet aan de orde. Overigens blijkt uit de beoordeling in de navolgende paragrafen dat er geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen optreden.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande hoeft voor het onderhavig plan geen m.e.r.- (beoordelings)procedure te worden doorlopen. Het plan is op dit punt uitvoerbaar.

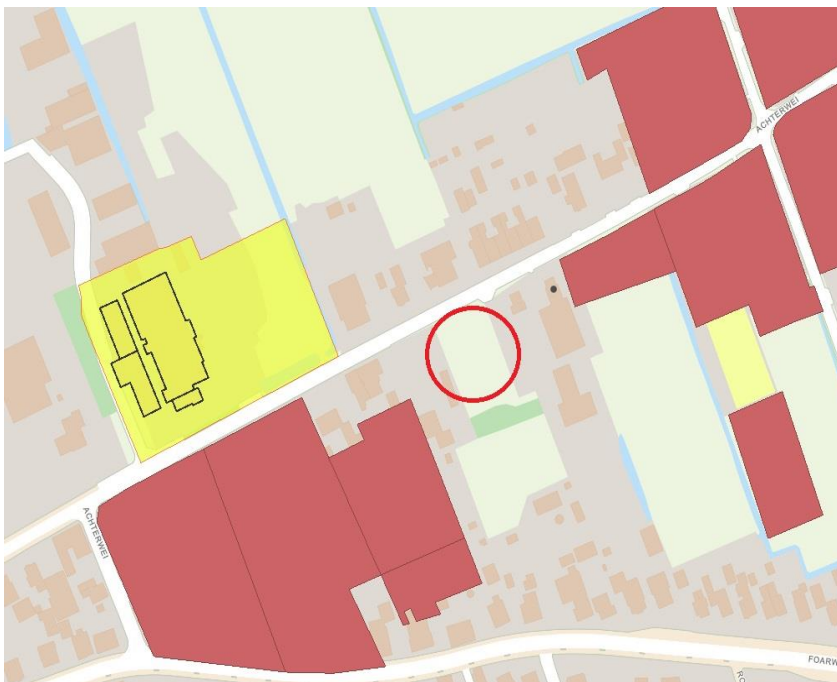
4.2 Cultuurhistorie

Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt.

De Modernisering Monumentenwet (MoMo) heeft op 1 januari 2012 tot een wijziging van het Bro geleid. Ieder ruimtelijk plan dient nu ook een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Zover hier sprake van is, dient daarnaast aangegeven te worden op welke wijze met de mogelijk in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Hierbij dient ook de historische (stede)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze zijn geborgd in het plan.

Op de Cultuurhistorische Kaart Fryslân 2 (CHK 2) van de provincie Fryslân is informatie opgenomen over cultuurhistorische waarden. Uit de CHK 2 blijkt dat in het plangebied geen bijzondere cultuurhistorische waarden aanwezig zijn.

Wel zijn in de directe omgeving van het plangebied (verhoogde) boerderijplaatsen aanwezig. Een aantal hiervan zijn afgebroken. De voormalige zuivelfabriek aan de Achterwei 50/52 is een belangrijk cultuurhistorisch pand. De boerderijplaatsen zijn in figuur 8 in rood aangegeven de voormalige zuivelfabriek in het geel.

Figuur 8. Fragment uit de cultuurhistorische kaart Fryslân (bron: provincie Fryslân).

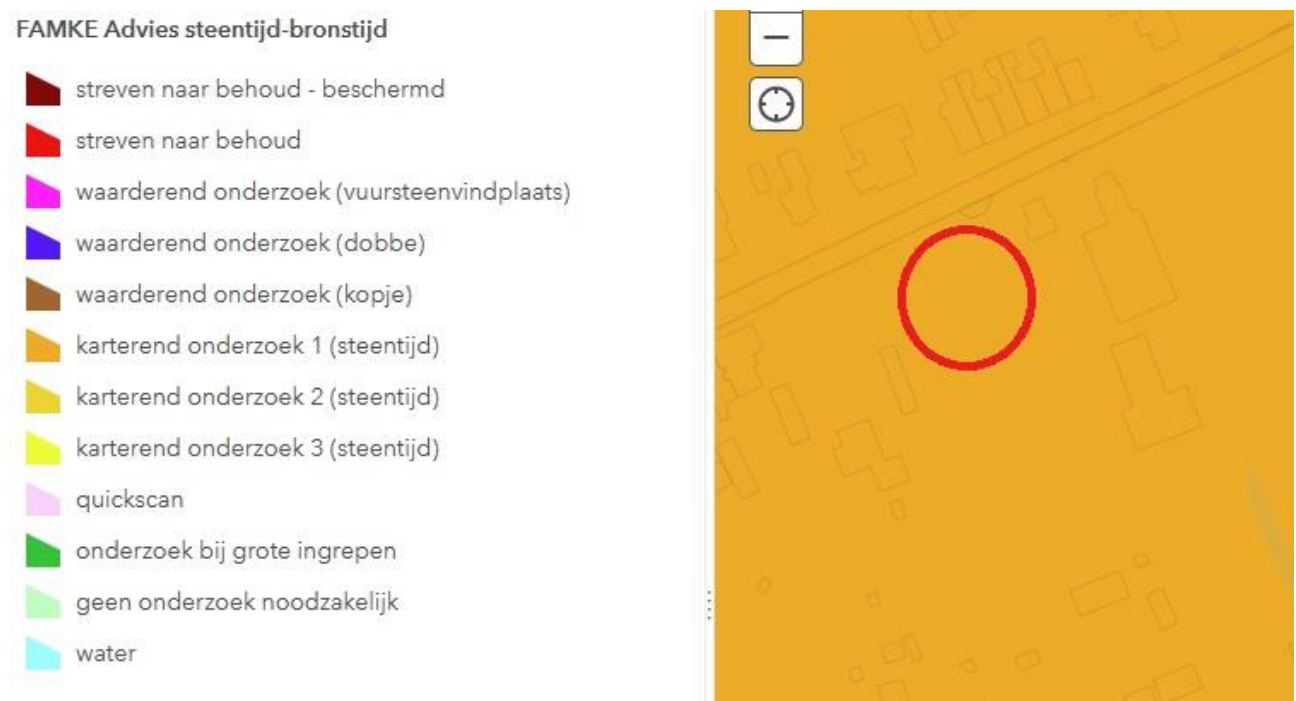
Conclusie

Het plan leidt niet tot aantasting van de nog aanwezige cultuurhistorische waarden. Het past dan ook in het beleid met betrekking tot behoud van cultuurhistorische waarden.

4.3 Archeologie

Op grond van de Wet op de archeologische monumentenzorg is het noodzakelijk in ruimtelijke plannen aandacht te besteden aan mogelijk aanwezige archeologische waarden in het betreffende plangebied. De provincie heeft op haar website een kaart (Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra, FAMKE) geplaatst, waarop staat aangegeven in welke gebieden een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd en in welke gevallen dit onderzoek achterwege kan blijven.

Op de FAMKE is het plangebied wat betreft mogelijke archeologische waarden uit de steentijd-bronstijd aangeduid als 'karterend onderzoek 1' (zie figuur 9). In deze gebieden kunnen zich archeologische resten uit de steentijd vlak onder de oppervlakte bevinden, die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel zeer kwetsbaar. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren.

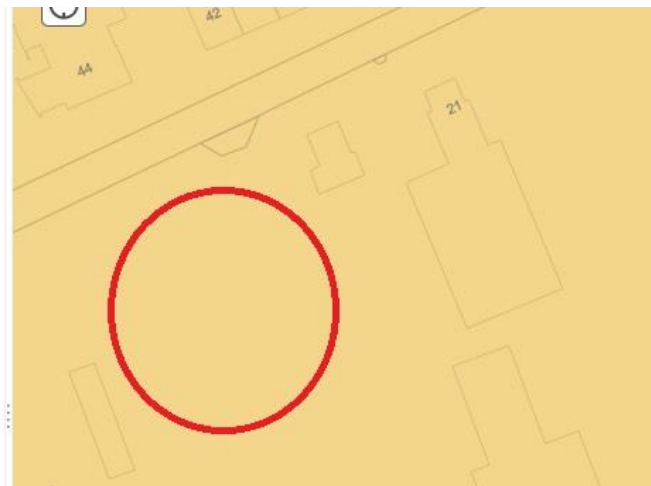

Figuur 9. Fragment van de Famke, steentijd-bronstijd (bron: provincie Fryslân).

Wat betreft mogelijke archeologische waarden uit de ijzertijd-middeleeuwen is het plangebied op de FAMKE aangeduid als 'karterend onderzoek 3' (zie figuur 10). In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5000 m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten.

FAMKE Advies ijzertijd-middeleeuwen

- streven naar behoud - beschermd
- streven naar behoud
- waarderend onderzoek (terpen)
- karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)
- karterend onderzoek 2 (middeleeuwen)
- karterend onderzoek 3 (middeleeuwen)
- geen onderzoek noodzakelijk
- water

Figuur 10. Fragment van de Famke, ijzertijd - middeleeuwen (bron: provincie Fryslân).

Conclusie

De oppervlakte van het plangebied van dit bestemmingsplan is ongeveer 1500 m². Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen ligt het plangebied in een zone waar een karterend onderzoek 3 van toepassing is. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5.000 m² een historisch- en karterend onderzoek te verrichten. De oppervlakte van het plangebied valt onder de gestelde norm. Om die reden is het niet noodzakelijk om een archeologisch onderzoek uit te voeren voor deze tijdsperiode.

Voor de periode Steentijd - Bronstijd ligt het plangebied in een zone waar karterend onderzoek 1 van toepassing is. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren. De oppervlakte van het plangebied is meer dan 500 m². Echter de bestemming 'wonen' vigeert nu ook al op het desbetreffende perceel waar gebouwen mochten worden gebouwd. Alleen een nieuw bouwvlak van 150 m² voor de bouw van de nieuwe woning wordt aan het perceel toegevoegd. De bodemingrepen zullen beperkt blijven tot het hoofdgebouw (max. 150 m²) en bijgebouwen (max. 200 m²). Daarbij aangetekend dat er nu ook bijgebouwen in het plangebied mochten worden gebouwd. Het is dan ook niet noodzakelijk om een archeologisch onderzoek uit te voeren.

4.4 Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient rekening gehouden te worden met eventuele ecologische waarden in of nabij het plangebied. Wat betreft de ecologische waarden is de nieuwe Wet Natuurbescherming relevant die op 1 januari 2017 in werking is getreden. De nieuwe wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Flora- en faunawet (soortenbescherming), en de Boswet. De nieuwe wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland. Daarnaast bevat de wet regels voor het vellen van houtopstanden (bos). Inhoudelijk is er niets veranderd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming:

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Indien ontwikkelingen (mogelijk) negatieve effecten op de natuurwaarden binnen deze gebieden hebben, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid over de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS). Het aspect gebiedsbescherming is niet aan de orde. Het plangebied ligt binnen het bestaande stedelijk gebied en op grote afstand vanaf beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is de 'Groote Wielen' ten oosten van Leeuwarden op ongeveer 8,5 kilometer van het plangebied. Het plangebied valt niet onder het NatuurNetwerk Nederland (NNN), voormalig EHS of Natura2000, en is niet aangewezen als weidevogelkansgebied of ganzenfoerageergebied (bron: Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân). De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen. Gelet op de plaats, aard en omvang van de ontwikkeling kan worden geconcludeerd dat er geen significante gevolgen voor beschermde natuurwaarden zijn.

Stikstofgevoeligheid

Het plangebied ligt hemelsbreed op ongeveer 8,5 km, 13 km en 12 km van de Natura2000-gebieden Groote Wielen, Alde Feanen en Lauwersmeer. Uit meerdere AERIUS-berekeningen van woningbouwprojecten in Damwâld is gebleken dat de stikstofdepositie 0,00 mol/ha/jaar is. Als voorbeelden kunnen wordt aangehaald de bouw van 6 woningen aan de Camstrastrjitte en de ontwikkeling op het Mûnetilleterrein van 5 vrijstaande woningen, een woongebouw met 8 appartementen en een gezondheidscentrum.

In onderhavig bestemmingsplan is er sprake van de bouw van slechts één woning die op grote afstand is gelegen van een Natura 2000-gebied.

Gelet op bovenstaande worden er geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied Lauwersmeer verwacht. Daarom is er geen AERIUS-berekening met betrekking tot de stikstofdepositie uitgevoerd.

Soortenbescherming

Het plangebied betreft een woonperceel (binnenstedelijk gebied) en is omsloten door bebouwing. Het onderhavige perceel wordt regelmatig gemaaid. Een beukenhaag vormt de afscheiding met de inrit die de naastgelegen woonboerderij ontsluit. Een groot aantal populieren bevinden zich op de zuidkant van het plangebied. Een groene buffer bestaande uit laaggroeiende beplanting en een prachtige beuk vormt de grens met het perceel Achterwei 23. Er worden geen bomen gekapt en dus geen potentiële vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten geschaad. Hierdoor en door het intensieve gebruik is het plangebied dan ook ongeschikt als groeiplaats voor bijzondere en beschermde

plantensoorten. Het vormt ook geen waardevol habitat voor beschermde dieren. Een ontheffing in het kader van de Wnb soortenbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

Wel is er een quickscan ecologie uitgevoerd omdat een bestaande sloot wordt verbreed: zie [bijlagen bij toelichting bijlage 1](#). Het doel van deze quickscan is om te bepalen of de directe omgeving van de sloot leefgebied is van beschermde soorten en/of soortgroepen en of het verbreden van deze sloot een negatieve invloed heeft op de eventueel aanwezige beschermde soorten op het perceel of dichtbij de locatie.

Vaatplanten

Gezien het aangelegde karakter en intensief onderhoud zijn beschermde soorten niet aanwezig en niet te verwachten. Door de beoogde werkzaamheden worden geen beschermde planten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.5 en 3.10 uit de Wet Natuurbescherming.

Jaarrond beschermde vogels met nesten

Bijvoorbeeld het nest van de Huismus, Gierzwaluw, roofvogels en uilen is jaarrond beschermd. Deze bescherming is er omdat deze soorten het nest niet alleen tijdens de broedperiode gebruikt, maar mogelijk het hele jaar door als rustplaats of omdat bepaalde vogelsoorten nogal honkvast zijn en dus graag wederkeren naar het nest van het vorige jaar (Gierzwaluw). Het perceel is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermd nest. Ook ontbreekt geschikte bebouwing.

Door de beoogde werkzaamheden worden, rekening houdend met bovenstaande, geen (bezette) nesten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 uit de Wet Natuurbescherming.

Alle broedende vogels met nesten

Het is mogelijk dat er genesteld wordt in de bomen, onderbegroeiing en langs de watergang. Om verstoring te voorkomen is de beste periode voor werkzaamheden in het groen buiten de broedperiode van vogels welke globaal ligt tussen maart en juli. Voorafgaand aan werkzaamheden dient ten alle tijden een check uitgevoerd te worden naar eventuele broedgevallen. Bij een aangetroffen broedgeval dient gewacht te worden totdat het nest verlaten is. Een vrije zone rondom het nest aanhouden van 10 m.

Door de beoogde werkzaamheden worden, rekening houdend met bovenstaande, geen (bezette) nesten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 uit de Wet Natuurbescherming.

Amfibieën, vissen en reptielen

In- en rond de watergang kunnen amfibieën en vissen aanwezig zijn. Op de oever en dichtbij de watergang kunnen amfibieën in het veld verblijven. Er dient tijdens werkzaamheden in/bij de watergang rekening gehouden te worden met deze dieren door rustig vanuit 1 richting, richting open water gewerkt te worden zodat de dieren de kans hebben om te vluchten. Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden, rekening houdend met bovenstaande, geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1 uit de Wet Natuurbescherming.

Vleermuizen

De bomen zijn ongeschikt om gebruikt te worden als verblijfplaats. De bomenrij langs de

watergang kan echter wel onderdeel zijn van een essentiële vliegroute of kan gebruikt worden door vleermuizen om langs te navigeren. Bij de verbreding van de watergang dient hiermee rekening gehouden te worden door de bomen te laten staan. Indien de bomen toch verwijderd moeten worden, dan dient eerst nader onderzoek plaats te vinden naar de functie van de bomen voor vleermuizen.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden, rekening houdend met bovenstaande, geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen

Grondgebonden zoogdieren

Gezien de terreinomstandigheden op de locatie, zijn beschermde soorten op het perceel niet te verwachten (alleen algemeen voorkomende soorten waarvoor een vrijstelling geldt).

Hiermee dient, in het kader van de Algemene Zorgplicht, tijdens werkzaamheden rekening gehouden te worden door rustig en vanuit één richting te werken zodat de dieren de kans hebben om te vluchten. Echter beschermde soorten zijn in de omgeving aanwezig.

Sporadisch kunnen diverse soorten het perceel bezoeken om te foerageren.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden, rekening houdende met bovenstaande, geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1 uit de Wet Natuurbescherming.

In het kader van de uitvoering van dit project moet de initiatiefnemer zich ervan bewust zijn dat er voor eenieder een algemene zorgplicht geldt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving op grond van artikel 1.11 Wet natuurbescherming. De zorg(plicht), die tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden in acht moet worden genomen, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Als het ‘achterwege laten’ niet mogelijk is dan zal voor de gevallen onder b en c vooraf toestemming moeten worden gevraagd aan de provincie Fryslân.

Bij de realisatie van nieuwbouw wordt geadviseerd om natuurinclusief te bouwen. Natuurinclusief bouwen is een vorm van duurzaam bouwen, waarbij er meer plek voor verschillende diersoorten gerealiseerd wordt. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbrengen van inbouwkasten in de muur of speciale dakpannen voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.

Conclusie

Met in achtneming van de uitkomsten van de quickscan ecologie mag vanuit het oogpunt van ecologie het plan uitvoerbaar worden geacht.

4.5 Geluid

In de Wet geluidhinder (Wgh) wordt onderscheid gemaakt tussen geluidgevoelige functies enerzijds en niet-geluidsgevoelige functies anderzijds. Als een geluidsgevoelige functie mogelijk wordt gemaakt en binnen de zone van een weg, spoorweg of een industriegebied ligt, moet onderzocht worden of voldaan wordt aan de voorkeursgrenswaarde. De nieuw te bouwen woning ligt binnen de geluidszone van de Achterwei. Daarom is het Noordelijk Akoestisch Adviesburo gevraagd om een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï uit te voeren (zie: [bijlagen bij toelichting bijlage 2](#)).

De Achterwei is ter plaatse van het plangebied voorzien van asfalt (referentiewegdek) en de wettelijk toegestane maximale snelheid bedraagt er 50 km/uur. De verkeersgegevens zijn afkomstig van de gemeente Dantumadiel en op basis van een verkeersgroei van 1% per jaar, gecorrigeerd naar het voor deze berekeningen maatgevende jaar 2033.

Op de geplande woning wordt, ten gevolge van wegverkeer op de Achterwei, voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Verkeersgeluid is daarmee geen belemmering voor de bouw van een woning op de onderzochte plek.

Conclusie

Het aspect verkeersgeluid vormt dan ook geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over 'externe veiligheid' om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen.

De normen voor externe veiligheid zijn voor risicovolle inrichtingen vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt het toetsingskader gevormd door de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS) en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

Per 1 juli 2012 is de regelgeving veranderd. Op basis van het Besluit externe veiligheid transportroutes (2015) moet rekening worden gehouden met het zogenaamde basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt van het basisnet is dat door het vastleggen van veiligheidszones de gebruikruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen op elkaar kunnen worden afgestemd.

Risicobronnen

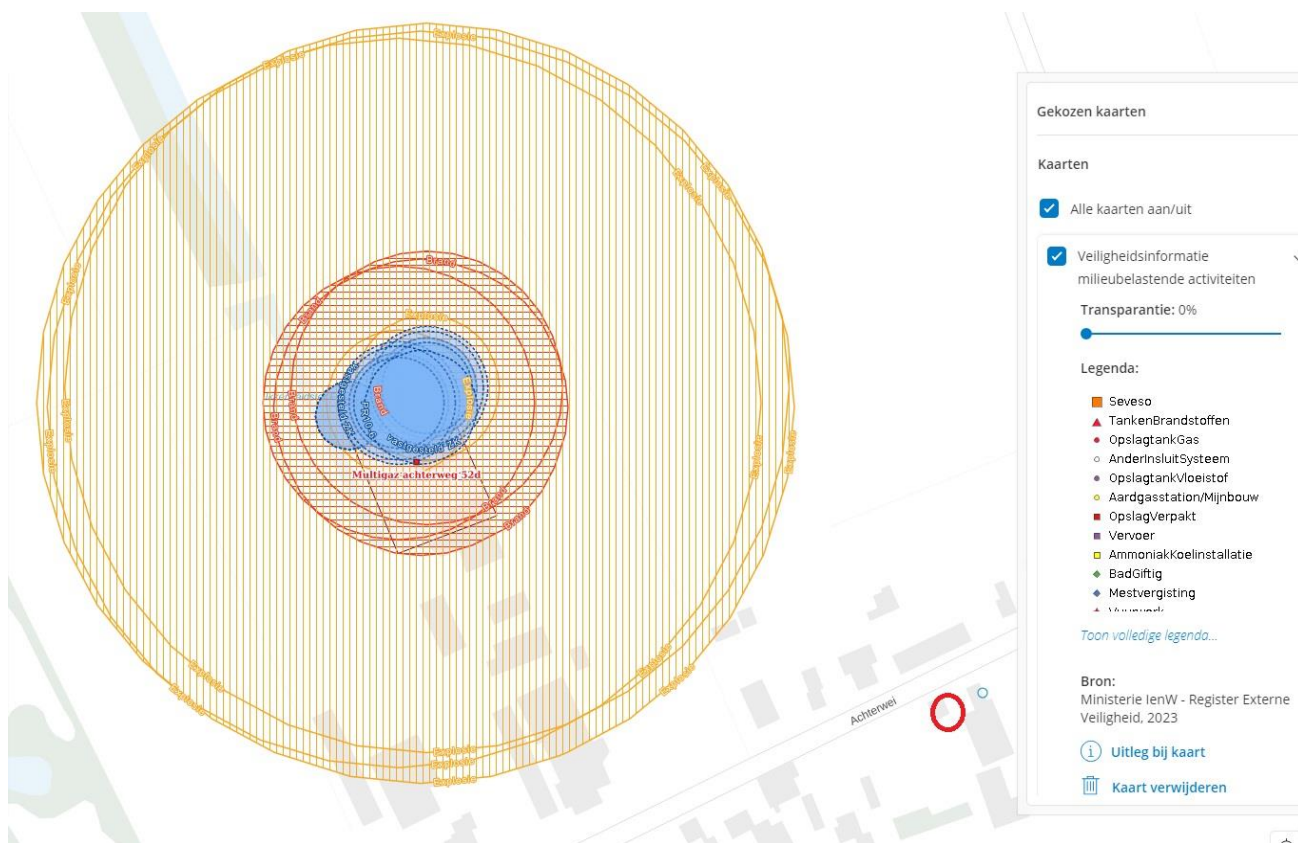
In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich een risicobron. Dit is het bedrijf Multigaz aan de Achterwei 52d in Damwâld. Het is een groothandel in gasflessen en lasbenodigheden. Op deze locatie wordt gevaarlijke stoffen opgeslagen.

Op de kaart (figuur 11) zijn gekleurde vlakken zichtbaar. Dit zijn aandachtsgebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen. Aandachtsgebieden zijn gebieden die inzichtelijk maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich binnen dat gebied bij een ongeval met gevaarlijke stoffen levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Ook al is de kans daarop klein. In dit vlak kan de gemeente aanpassingen aan gebouwen of de omgeving voorschrijven om het veiliger te maken.

Er zijn drie soorten gevaren:

- - Gevaren door brand (brandaandachtsgebied)
- - Gevaren door een explosie (explosieaandachtsgebied)
- - Gevaren door een giftige stof (giftwolkaandachtsgebied)

Het rode gekleurde vlak maakt het brandgevaar zichtbaar en het geel gekleurde vak heeft betrekking op explosiegevaar. Het tonen van deze gekleurde vlakken op de kaart helpt bij het op tijd nemen van een beslissing door de gemeente over de mogelijke extra maatregelen aan gebouwen of de omgeving. Het plangebied is rood omcirkeld en ligt buiten de hierboven genoemde aandachtsgebieden.

Figuur 11. Fragment risicokaart Nederland (bron: atlasleefomgeving.nl).

Transport gevaarlijke stoffen

Naast inrichtingen kan het aspect van externe veiligheid een rol spelen bij (spoor/weg/auto)weg in verband met het transport van gevaarlijke stoffen. Het plangebied ligt niet binnen het invloedgebied van de transportroutes gevaarlijk stoffen die een verhoging van het groepsrisico kunnen inhouden.

Buisleidingen

Het plangebied bevindt zich niet in het invloedsgebied van een buisleiding

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor dit plan.

4.7 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Voor kleinere ruimtelijke plannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft VROM in samenwerking met InfoMil de nibm-tool ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool (zie figuur 12) is de toename van de stoffen NO₂ en PM₁₀ bepaald.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	8
Aandeel vrachtverkeer	10,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,81
PM ₁₀ in µg/m ³	0,11
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Figuur 12. NIBM-tool (bron: infomil.nl).

Conclusie

Uit de berekeningen met de nibm-tool blijkt dat het plan de grens van 3% (een toename van 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) niet overschrijdt. Het project moet derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven en het plan voldoet aan het gestelde in de Wet milieubeheer.

4.8 Bodem

Op grond van het Bro dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Voor een nieuw geval van bodemverontreiniging geldt, in tegenstelling tot oude gevallen (voor 1987), dat niet functiegericht maar in beginsel volledig moet worden gesaneerd. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur te worden gerealiseerd op bodem die geschikt is voor het beoogde gebruik.

Het bodemloket is geraadpleegd. Hieruit blijkt dat het plangebied nog nooit is onderzocht/gesaneerd.

Figuur 13. Achtergrond kaart Bodemloket (Bron: bodemloket.nl).

Het plangebied heeft momenteel de enkelbestemming 'Wonen'. In voorliggend bestemmingsplan houdt het plangebied de bestemming 'Wonen'. Echter het gebruik in de voor bodemverontreiniging relevante periode is erf/grasland geweest. Er is zodoende geen sprake van een verdachte locatie.

Conclusie

Op voorhand wordt aangenomen dat de bodemkwaliteit toereikend is voor het voorgenomen gebruik. In het kader van de vergunningverlening is een verkennend bodemonderzoek noodzakelijk. Hiermee is gewaarborgd dat er geen risico's voor de volksgezondheid ontstaan.

4.9 Waterhuishouding / watertoets

In onder ander de Europese Kaderrichtlijn water, het Nationaal Waterplan en de adviezen van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw is het beleid met betrekking tot het water(beheer) vastgelegd. Het beleid is gericht op het duurzaam behandelen van water. Dit betekent onder andere het waarborgen van voldoende veiligheid en het beperken van de kans op hinder vanwege water.

In de nota 'Anders omgaan met water' is bepaald dat de gevolgen van (ruimtelijke) ontwikkelingen voor de waterhuishouding uitdrukkelijk in onder andere bestemmingsplannen moeten worden overwogen. Hiervoor moet de zogenoemde watertoets worden uitgevoerd. De watertoets is het vroeg informeren (van de waterbeheerder), het adviseren (door de waterbeheerder), het overwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige belangen in ruimtelijke plannen en besluiten. Op 22 december 2009 is de Waterwet (Wtw) in werking getreden. Uitgangspunt van de Wtw is een volledig beheer van het watersysteem. Op grond van de Wtw is er ook een goede samenhang tussen het waterbeleid en de ruimtelijke ordening. Ook het Bro bepaalt dat een omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwingen inzicht moet geven in de gevolgen van het project voor de waterhuishouding en hoe deze gevolgen in planologische ontwikkelingen zijn betrokken.

De waterbeheerder in het plangebied is Wetterskip Fryslân. Het plan is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij het Wetterskip Fryslân. De digitale Watertoets (zie: [bijlagen bij toelichting bijlage 3](#)) bepaalt welke procedure moet worden doorlopen voor de watertoets. De watertoets wijst uit dat op dit plan de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Werkwijze watertoetsprocedure

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard een wateradvies verstrekt.

Leidraad Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee rekening moet worden gehouden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen.

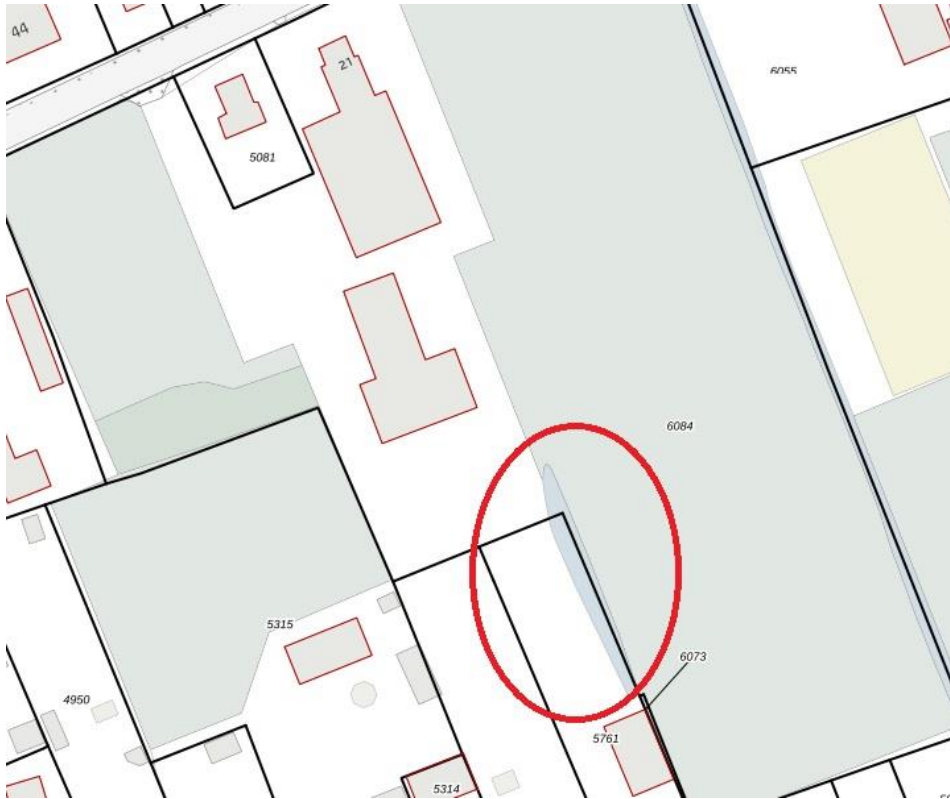
Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de belangrijkste wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Toename verharding

Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in stedelijk gebied wordt gebouwd of verhard. In deze situatie neemt de verharding met 350 m² toe (oppervlakte hoofdgebouw 150 m², oppervlakte

bijgebouwen/verhardingen 200 m²). Daarom is het nodig om compenserende maatregelen te treffen. Aan de achterzijde van het perceel Achterwei 21 zal een bestaande sloot over een lengte van 40 meter met ongeveer één meter worden verbreed. In figuur 15 is deze sloot rood omlijnd.

Figuur 15. Watercompensatie.

Ruimtelijke adaptie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas: www.frieseklimaatatlas.nl.

Conclusie

Alle aspecten met betrekking tot water in dit plangebied zijn beschreven in deze paragraaf. De conclusie is dat water geen belemmerende factor is voor het voorliggende bestemmingsplan met de daarin opgenomen bestemmingen en regels.

5 Toelichting op de regels

5.1 Inleiding

Wat is een bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bepaalt hoe de gronden gebruikt mogen worden, of er ergens gebouwd mag worden en wat voor bebouwing dat mag zijn. Het gaat om het toelaten van bepaalde gebruiksmogelijkheden (toelatingsplanologie). De grondgebruiker (zoals eigenaar, huurder) mag de functie die het bestemmingsplan geeft uitoefenen. De grondgebruiker kan niet worden verplicht om een aangewezen bestemming daadwerkelijk te realiseren, met uitzondering van een kwalitatieve rechterlijke verplichting. De grondgebruiker mag geen andere functies uitoefenen die in strijd zijn met de gegeven bestemming, of in strijd met het bestemmingsplan bouwen.

Het is belangrijk om voor de toekomstige en bestaande bebouwing en functies een bestemmingsregeling te ontwerpen die zo veel mogelijk ruimte biedt voor verandering en aanpassing aan veranderende wensen. Het plan dient, met andere woorden, flexibel en doelmatig te zijn, en dient rechtszekerheid te bieden omtrent de ruimte voor verandering. Daar staat tegenover, dat het plan de nodige bescherming moet bieden tegen ontwikkelingen die schadelijk zijn voor anderen. Bescherming tegen een zodanige ontwikkeling wordt samengevat in de term rechtsbescherming.

Er wordt bij het onderhavige bestemmingsplan zo veel als mogelijk aangesloten bij de uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in het kader van het bestemmingsplan Damwâld. Echter het verschil blijft wel dat de bestemmingen in het bestemmingsplan Damwâld iets ruimer zijn opgezet doordat deze zijn afgestemd op een ander schaalniveau.

Waaruit bestaat een bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit:

- De verbeelding (voorheen plankaart);
- De regels (voorheen voorschriften);
- De toelichting.

De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouw- en gebruiksregels gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar is wel een belangrijk onderdeel van het bestemmingsplan. Hierin staat hoe een plan tot stand is gekomen, een beschrijving van het gebied en wat de bedoelingen van de gemeente zijn in het plangebied. In de [toelichting paragraaf 5.2](#) volgt een toelichting op de regels.

5.2 Nadere toelichting op de regels

De bestemmingsregels zijn zoveel mogelijk afgestemd op de regels van het geldende bestemmingsplan, waarmee de bouw- en gebruiksmogelijkheden overeenkomen met die voor andere woonpercelen in de kernen van de gemeente Dantumadiel. In het plan komen de volgende bestemmingen voor:

Bestemming 'Tuin'

De nabij de weg gelegen gronden zijn bestemd als 'Tuin'. Het belangrijkste onderscheid met de woonbestemming is dat het hier geen achtererfgebied betreft en er daarom geen bijgebouwen en dergelijke gebouwd mogen worden. Alleen erkers zijn onder voorwaarden mogelijk. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen uitsluitend worden gebouwd voor zover deze vergunningsvrij zijn.

Bestemming 'Wonen'

De bestemming 'Wonen' geldt voor de te realiseren woning binnen het plangebied. Hier zijn ook aan huis verbonden beroepen en bedrijven mogelijk. Voor de woningen zijn regels met betrekking tot bouw- en goothoogte opgenomen. Tevens worden binnen deze bestemming regels opgenomen voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan doorloopt de in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vastgelegde procedure. Tijdens deze procedure zijn er verschillende momenten waarop burgers en belanghebbenden hun zienswijze op het plan kenbaar kunnen maken.

Participatie

De Omgevingswet die waarschijnlijk op 1 januari 2024 in werking zal treden stimuleert vroegtijdige participatie. Daarmee kunnen overheden namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De wet zegt over participatie: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden [...] bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.

Anticiperend op de Omgevingswet heeft de initiatiefnemer zijn voornemen om een woning te bouwen voorgelegd aan omwonenden. Anticiperend op de Omgevingswet heeft de initiatiefnemer zijn voornemen om een woning te bouwen voorgelegd aan omwonenden van Achterwei 23, 40, 44 en 46. Zij waren niet verbaasd omdat in een eerder stadium het plan om hier een woning te bouwen al aan de orde is geweest.

Overleg

Het bestemmingsplan wordt, conform artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), verzonden naar meerdere overleginstanties. Van zowel de provincie Fryslân als Brandweer Fryslân is een reactie ontvangen. Zie [bijlagen bij toelichting bijlage 4](#).

Provincie Fryslân

Provincie Fryslân heeft de volgende opmerkingen gemaakt.

- a. Een dubbelbestemming op de gronden te leggen om de verwachtingswaarden op grond van de Erfgoedwet adequaat te beschermen;
- b. Een quickscan uit te laten voeren omdat een bestaande sloot wordt verbreed;
- c. De initiatiefnemer vragen om bij het ontwerp van de woning de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen te betrekken;
- d. In contact te treden met de FUMO en te beoordelen of een vergunning of melding op grond van de Ontgrondingenverordening nodig is.

De adviezen van de provincie zijn verwerkt in dit bestemmingsplan.

Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit concept bestemmingsplan opmerkingen te plaatsen.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Voor de uitvoerbaarheid van het plan is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Financiële haalbaarheid

De ontwikkeling is een particulier initiatief. Het perceel is reeds in eigendom van de aanvrager. De plan- en procedurekosten en de kosten voor de uitvoering van het plan zijn voor rekening van de aanvrager. De financiële haalbaarheid van het plan is niet in het geding.

Grondexploitatie

Doel van de grondexploitatieregeling is het inzichtelijk maken van de financiële haalbaarheid en het bieden van meerdere mogelijkheden voor het kostenverhaal waardoor er meer sturingsmogelijkheden zijn. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente eisen en regels stellen voor de desbetreffende gronden.

Dit bestemmingsplan maakt bouwplannen in de zin van het Bro mogelijk. In dergelijke gevallen dient een grondexploitatieplan opgesteld te worden tenzij het kostenverhaal anderszins verzekerd is. In dit plan is het kostenverhaal geregeld in een overeenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Hierin is onder andere het planschadeverhaal geregeld. Verder worden de plankosten via leges op de initiatiefnemer verhaald. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en wordt van het vaststellen van een exploitatieplan afgezien.